

BILTEN

BILTEN je glasilo kolektiva **SGP PIONIR** Novo mesto. Za razdelitev glasila članom kolektiva so odgovorni: vodje splošne službe v sektorjih za razdelitev po sektorjih, na posameznih gradbiščih so dolžni poskrbeti za razdelitev delovodje, ki morajo poskrbeti, da prejmejo glasilo delavci in vajenci, na direkciji je odgovorno za razdelitev vložiče, ki mora poskrbeti, da bo **BILTEN** takoj dostavljen tudi v vse obrate pri direkciji (lesni in avtomehanski obrat ter SIP), vodje obratov pa morajo zagotoviti razdelitev **BILTENA** vsem delavcem in vajencem. **BILTEN** mora biti razdeljen istega dne kot je dostavljen.

SEPTEMBER – OKTOBER 1974

24. OKTOBRA 1974

LETO: VIII., ŠTEV. 9–10 (53–54)

KLEŠČE SE STISKAJO

V tej številki že poročamo o nekaterih ugotovitvah o rezultatih 8-mesečnega poslovanja, ki jih je pretresal gospodarski odbor podjetja. V primerjavi s tem so podatki, ki jih ponuja poslovno poročilo za pol leta, precej stari, zato jih bomo nanizali kar se da nakratko, izbrali le najpomembnejše in se ustavili ob najvažnejših opozorilih, ki jih lahko potegnemo iz poslovnega uspeha v prvem polletju.

Z uspehom doseženim v prvem polletju ne moremo biti povsem zadovoljni, to je prva ugotovitev. V bruto realizaciji smo ustvarili nekaj čez 49 odst. letnega plana, hkrati pa ustvarili za 73. odst. več kot v enakem razdobju lani. Ta porast je (če delamo primerjavo z lani) na oči precejšen, žal pa vsebuje precejšen dvig cen in nam zato ne daje prave slike o tem, koliko več smo naredili letos po zaslugi svoje pridnosti.

Gradbena dejavnost je uresničila 49 odst. letnega plana (TOZD Novo mesto 59,3; TOZD Ljubljana 45,6; TOZD Krško 52,1; TOZD Zagreb 23,3), v obratih pa je stanje bilo takšno: TOZD lesni 55,1, TOZD meh. kovinski 53,8, TOZD SPO 62,8, TOZD Proj. biro 79,6 in TOZD Togrel 25,7 odst. letnega plana.

Čistih gradbenih del smo opravili za blizu 115 milijonov din, realizacija čistih gradbenih del na zaposlenega pa je znašala 60.996 din (lani 41.569 din). Celotna realizacija na zaposlenega je znesla v podjetju letos 114.267 din (lani 75.863 din).

Obratnih sredstev smo imeli v polletju za 21 odst. čez planirana, vendar pa je bilo stanje konec avgusta že precej slabše, ker se zaloge povečujejo in bo še veliko slabše ob koncu leta. Letošnja zelo deževna jesen zelo ovira dokončanje mnogih del, ki bi jih ob lepem vremenu lahko dokončali in kupcem zaračunali. Zato bo ob koncu leta nedokončana proizvodnja zagotovo predstavljala precejšnjo postavko. V marsikateri TOZD bo treba poseči v dobiček, da bi od-

REZULTATI POLLETNEGA GOSPODARJENJA, KI JIH PONUJA POSLOVNO POROČILO ZA PRVIH 6 MESECEV 1974 OPOZARJAJO, DA PRIHAJA VSE GOSPODARSTVO, Z NJIM VRED PA TUDI GRADBENIŠTVO V VEDNO TEŽAVNEJŠI POLOŽAJ IZ KATEREGA JE IZHOD SAMO V RESNEM IN ZAVESTNEM DELU TER V ČIMVEČJEM VARČEVANJU

krili potrebe po obratnih sredstvih.

V TOZD gradbeni sektor Zagreb in v TOZD gradbeni sektor Krško so se zelo povečale terjatve do kupcev.

Število opravljenih ur v proizvodnji je bilo letos za 18. odst. večje kot lani, hkrati s tem pa so se letos povečale nadure za kar 46 odst. Večje število opravljenih ur ni posledica boljšega izkoriščanja sredstev in orodij, ter boljše organizacije dela, pač pa predvsem posledica tega, da nas je bilo v podjetju letos več kot lani. Izreden porast nadur opozarja, da smo v organizaciji dela še vedno zelo slabi in da moramo predvsem vanjo usmerjati vse sile. Zaposlenih nas je bilo v prvem polletju letos za 330 več kot lani, večina povečanja ur pa je šla na račun sprejetih v gradbeni dejavnosti.

Povprečno izplačani bruto osebni dohodki so bili letos za 22 odst. višji od lani (v I. polletju letos 3.354 din na mesec, lani 2.732 din na mesec). V tem povprečju ni všteti terenski dodatek. Osebni dohodki skupaj s terenskim dodatkom pa so bili letos za 23 odst. višji kot lani (letos 3.636 din, lani 2.931 din na mesec).

Bruto realizacijo smo, kot že rečeno dosegli z 49 odst., v direktnih stroških smo bili čez plan (52 odst. letnega plana), v pokritju I smo dosegli točno polovico plana, fiksne stroške TOZD smo prekoračili za 7 odst., pokritje II je bilo za 4 odst. pod planom, fiksni stroški skupnih služb so bili za 8 odst. večji od planiranih, medtem ko smo uspeli ustvariti le 38 odst. za vse leto predvidenega pokritja III, ko pa odštejemo izplačano stimulacijo, davek na dohodek in izgubo menz, je pokritje III (to je rezultat našega poslovanja) doseženo le z 28 odst. napram letnemu planu, kar je zelo slabo.

Bruto realizacija (vse kar smo letos ustvarili) je bila v prvem polletju za 69 odst. večja kot lani, fiksni in direktni stroški pa so se povečali precej bolj: direktni stro-

ški so bili za 71 odst. večji, fiksni stroški TOZD za 85 odst. večji, fiksni stroški skupnih služb za 53 odst. večji kot lani, istočasno pa je bilo dejansko pokritje III le za 31 odst. večje od lani doseženega. Vse naštetto nas opozarja, da moramo do kraja resno delati, varčevati

in gospodariti, da bi do konec leta stanje popravili. Če upoštevamo še slabo jesensko vreme, ki je zavrlo marsikatero delo in podrlo marsikaj, kar bi v lepem lahko naredili, bo treba v času, ki še ostane do konec leta, zagotoviti, da bo vsak delavec delal kot dober gospodar.

Kristalni pokali za prva tri mesta v skupni uvrstitvi na ŠIG-74 žarijo v rokah zmagovalcev: desni je predstavnik PIONIRJA Rudi Fabjan s pokalom za 3. mesto v rokah

DOPOLNJEVANJE SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV

DOPOLNJEVANJE SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV O DELITVI DOHODKA IN OSEBNIH DOHODKOV JE ZELO OBSEŽNO DELO – VSEBINO SPORAZUMOV JE TREBA USKLADITI Z NOVO USTAVO, UPOŠTEVATI DELEGATSKI SISTEM, PA TUDI PLAČILNE ZMOŽNOSTI POSAMEZNIH GOSPODARSKIH PANOG IN OBMOČIJ NA KATERIH SO RAZVITE

Pogosto slišimo očitke, da dograjevanje samoupravnih sporazumov poteka prepočasi. Tudi sindikati v svojih ugotovitvah in sklepih z dne 17. julija letos ugotavljamo to, vendar je to samo ena plat zvo- na, kajti ugotavljamo še mnogo več!

Če upoštevamo vse, kar je bilo storjenega leto nazaj, si bo objektivni opazovalec in poznavalec te vrste samoupravnega sporazumevanja moral zastaviti vprašanje „ali pa je bilo mogoče v trenutnih razmerah storiti kaj bistveno več?“

Hočemo samoupravne sporazume, ki naj bodo usklajeni z ustavo. Za dograjevanje sistema samoupravnega sporazumevanja o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov je namreč značilno, da

smo začeli spreminjati sistem prav v času, ko smo sprejemali novo ustavo in je tako to samoupravno sporazumevanje postalo pravzaprav prvo področje našega celovitega družbenega dogajanja, ki naj že praktično realizira načela nove ustave. Dograjevati sistem po ustavnih izhodiščih pa, zelo poenostavljeno rečeno, pomeni izpeljati delegatski sistem od delegata – delavca iz temeljne organizacije združenega dela do delegata v komisiji za presojo skladnosti vseh samoupravnih sporazumov, materialno opredeliti razporejanje celotnega dohodka na del za osebno in skupno porabo, za razširitev materialne osnove združenega dela in za rezerve ter temu ustrezno zasnovati sistem v vertikalni smeri (branzno na-

čelo) in horizontalni smeri (teritorialno načelo).

To ni lahka naloga, ki bi jo udeleženci samoupravnih sporazumov zmogli sami in hitro opraviti. Najprej so se morali konstituirati, nato pa izdelati skupna izhodišča.

Da so se resno lotili svojega usmerjevalnega dela in konkretnega presojanja samoupravnih sporazumov, dokazujejo naslednji podatki.

Prva seja komisije za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov, ki šteje 79 delegatov, je bila 22. oktobra lani in je imela do danes 9 sej, njen operativni izvršni odbor, prav tako sestavljen iz delegatov, pa 21 sej, strokovne komisije (ekonomska, pravna in za osnovno vrednotenje dela) so se sestale 27-krat.

Delegati go obravnavali številne manjše spremembe v skoraj vseh samoupravnih sporazumih, uveljavitev sindikalne liste v vseh samoupravnih sporazumih ter devet samoupravnih sporazumov, ki naj bi že ustrezali zakonu iz julija 1973. leta; od teh devetih samoupravnih sporazumov so dobili pozitivno mnenje samo štirje, medtem, ko je ostalih pet v ponovni obravnavi udeležencev sporazumevanja. Razen tega sta v avgustu prispela na naslov komisije za presojo še dva samoupravna sporazuma družbenih dejavnosti.

To velja tudi za nastajanje družbenih dogovorov za območja. V vseh regijah so že imenovani iniciativni odbori, predviden je krog udeležencev, problem pa je predvsem v tem, kako povzeti vsebino sedanjega družbenega dogovora o osnovah in programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo v letu 1974. V iskanju teh rešitev so najdlje prišli v velenjski in celjski regiji.

Ko ocenjujemo, koliko je bilo storjenega, ne moremo mimo dejstva, da so bili udeleženci samoupravnih sporazumov skoraj do konca minulega leta brez strokovno in politično razčiščenih mnogih dilem, od katerih je še danes odvisen pristop k izpopolnjevanju veljavnih samoupravnih sporazumov. Če bi hoteli, da bi dograjevanje samoupravnih sporazumov teklo kot po „vrvcu“, bi morali mnogo pred izdajo lanskega julijskega zakona imeti to, kar smo uspeli narediti pravzaprav v letošnjem prvem polletju:

– vsebinsko in organizacijsko zasnovano samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, izdelal Center RS ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, objav-

ljeno v prilogi „Sindikati“ 15. decembra 1973;

– sindikalno listo, dokument, ki ga je sprejela Zveza sindikatov Slovenije, objavljeno 9. marca 1974. leta v prilogi „Sindikati“;

– napotilo za uresničevanje sindikalne liste, izdelal Center RS ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 6. aprila 1974. leta;

– sklepe in stališča o neposrednih nalogah pri družbenem dogovarjanju o razporejanju dohodka in delitvi osebnih dohodkov po območjih, sprejeli predsedniki občinskih svetov ZSS 14. maja 1974. leta, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 18. maja 1974. leta;

– dograjevanje samoupravnih sporazumov družbenih dejavnosti, izdelal Center RS ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 20. julija 1974;

– ugotovitve in sklepi predsedstva RS ZSS v zvezi s samoupravnim sporazumevanjem o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, s seje 17. junija 1974. objavljeno v prilogi „Sindikati“ 20. julija 1974. leta;

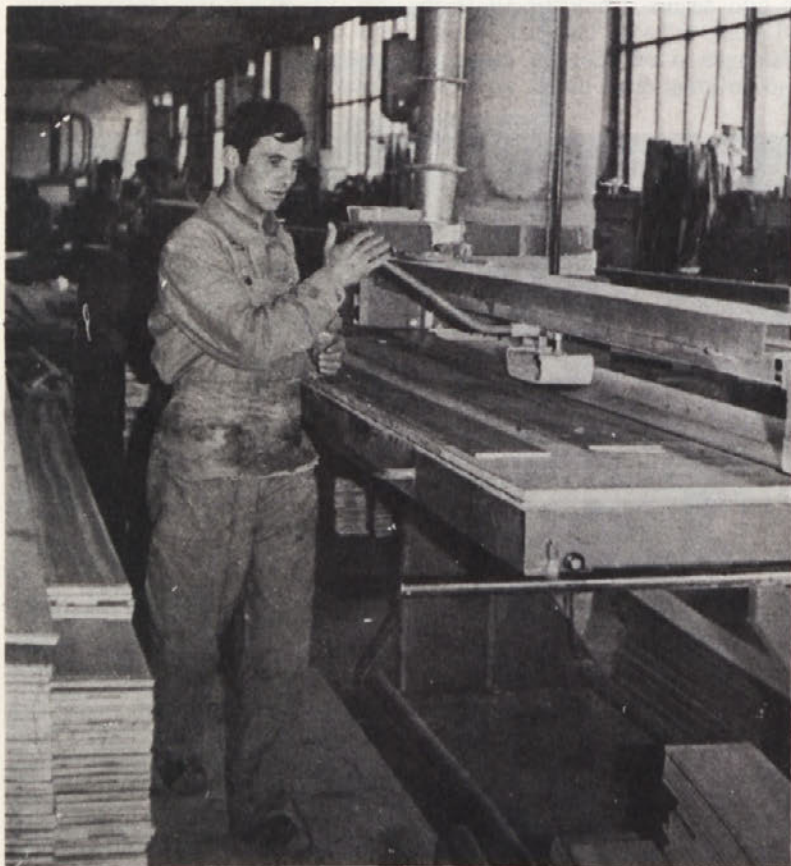
– značilnosti samoupravnega sporazumevanja o razporejanju dohodka in delitvi sredstev za osebne dohodke ter dileme njegovega dograjevanja, gradivo Centra RS ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ter s tem v zvezi sprejete ugotovitve in sklepi predsedstva RS ZSS, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 10. avgusta 1974. leta;

– vsebino družbenih dogovorov za območja, gradivo Centra RS ZSS za samoupravno sporazumevanje o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 10. avgusta 1974. leta;

– metodo preverjanja skladnosti osnovnega vrednotenja delovnih mest v samoupravnih sporazumih, gradivo komisije izvršnega odbora za osnovno vrednotenje dela pri komisiji za presojo skladnosti samoupravnih sporazumov, avtor metode Stane Sirc, objavljeno v prilogi „Sindikati“ 17. avgusta 1974. leta.

Če strnemo opisani pregled, lahko ugotovimo, da dograjevanje samoupravnih sporazumov zahteva vsebinsko in politično čiste opredelitve in ne more potekati samo po sebi, nasprotno, zahteva zavestno družbeno akcijo predvsem pri graditvi sistema. Prav zato pa udeleženci samoupravnih sporazumov in zlasti tisti posamezniki, ki si s konkretno vsebino in kvantifikacijami prizadevajo samoupravne sporazume uskladiti z ustavo, ne smejo biti tarča kritike, temveč veliko bolj zaslužijo moralno oporo, saj so prvi, ki lomijo led, kot pravimo.

**Iz Informacij Rep. Sveta
Zveze sindikatov Slovenije**

Eden izmed strojev za fino površinsko obdelavo lesa v TOZD Lesni obrat

Informiranost v delovnem kolektivu

INFORMIRANJE DELAVCEV NI NADLEŽNA SITNOST PAČ PA ZELO POMEMBNA STVAR: DELAVEC, KI VE KAKŠEN JE USPEH NJEGOVEGA IN SKUPNEGA DELA IN KAKŠNI SO SMOTRI TEGA DELA, BO DELAL BOLJ PRIZADEVNO, DELO BO NATO BOLJ UČINKOVITO IN V NJEM BO RESNIČNO, USTVARJALNO SODELOVAL – NEKAJ MISLI O TEM, ČEMU SLUŽI OGLASNA DESKA, KAKO POŽIVITI ZANIMANJE ZANJO, O ČEM IN KAKO DELAVCE NA GRADBIŠČU SPROTI INFORMIRATI IN KAKO VODITI SESTANKE, DA NE BODO PUSTI

Najpopolnejša delovna organizacija kot sistem in kot komunikacija je zaenkrat nedvomno delavsko samoupravljanje. Nosilec pravic upravljanja je kolektiv. Ustava SFRJ določa naslednje pravice in dolžnosti delovnih ljudi:

1. da opravljajo delovno organizacijo neposredno ali po organih upravljanja, ki jih sami volijo;

2. da organizirajo proizvodnjo ali drugo dejavnost, skrbijo za razvoj delovne organizacije in določajo načrte ter programe za njeno delo in razvoj;

3. da odločajo o menjavi proizvodov in storitev ter o drugih vprašanjih, ki se tičejo poslovanja delovne organizacije;

4. da odločajo o rabi družbenih sredstev in o razpolaganju z njimi ter jih gospodarsko smotrno uporabljajo, da se doseže čim večji učinek za delovno organizacijo in družbeno skupnost;

5. da razporejajo dohodek delovne organizacije in zagotavljajo razvoj materialne osnove svojega dela, da delijo dohodke med delovne ljudi, da izpolnjujejo obveznosti delovne organizacije do družbene skupnosti;

6. da odločajo o vstopu delovnih ljudi v delovno organizacijo ter o drugih medsebojnih delovnih razmerjih, da določajo v skladu s splošnimi delovnimi pogoji delovni čas v delovni organizaciji, da urejajo druga vprašanja, ki imajo skupne pomene; da zagotavljajo notranjo kontrolo in javnost dela;

7. da urejajo in izboljšujejo pogoje za svoje delo; da organizirajo varstvo pri delu in počitek, da zagotavljajo pogoje za svoje izobraževanje ter za dviganje svojega osebnega in družbenega standarda;

8. da odločajo o izločitvi dela delovne organizacije v posebno organizacijo ter o spojitvi in združitvi delovne organizacije z drugimi delovnimi organizacijami.

Končna stopnja ali glavni učinek samoupravljanja pa je obenem osebno psihološki: delavec po dejavni soudeležbi pri vodstvu podjetja postopno, delno kar podzavestno, vedno bolj prerasča zgolj individualne težnje in interese lastnega žepa ter sedanjega v širino celotnega podjetja in njegovih interesov in koristi skupnosti.

Uspešne rasti in poglobljanja delavskega samoupravljanja si ne moremo misliti brez načrtnega razvijanja metod informiranja. Kolektiv mora biti sproti in učinkovito seznanjen z vsemi zadevami, ki so pomembne za poslovanje podjetja.

Večkrat slišimo, da so vsa prizadevanja na področju informiranja jalova. Pravimo, da se delavci ne zanimajo za dogajanje v podjetju. Iz številnih osebnih stikov vem, da so delavci zelo slabo informirani o sklepih delavskega sveta, gospodarskega odbora itd. Pravimo, da smo storili svojo dolžnost, ko smo sklepe obesili na oglasno desko. Delavci smo pasivno informirali.

Predno spregovorim o aktivnejših oblikah informiranja, je potrebno navesti še cilje, ki jih ima informiranje:

1. neposredni učinek informacije je večja poučenost, tako da stalno obveščanje delavcev v podjetju pomeni zaenkrat že kar pravo strokovno izobraževanje. Kolektiv si bo pri rednem informiranju bogatil znanje tudi na tistem področju, za katerega mislimo, da mu je kos le šolan ekonomist in organizator.

2. informiranost vpliva ugodno tudi na delovno storilnost; bolj ko so delavci informirani za kaj gre in kakšno je stanje, z večjim zanimanjem so pri delu; z zanimanjem pa raste tudi prizadevnost in učinkovitost dela;

3. večja kot je informiranost, večje je tudi sodelovanje pri delu z drugimi; saj je informiranost tako rekoč samo druga polovica kooperacije v skupnem delu, vsekakor pa pogoj za uspešno sodelovanje, ker odpira vpogled v potrebe in ozka grla dela, ki bi jih sicer ne videli in ne upoštevali;

4. informiranje ima tudi poseben psihološki učinek. Poznavanje oziroma seznanjanje z vsemi tekočimi poslovnimi in proizvodnimi dogodki daje delavcu občutek, da je sredi dogajanja kot aktivni subjekt. Če zve delavec o raznih poslovnih dogodkih z veliko zamudo in „po ovinkih“ se čuti pri upravljanju prikrajšanega in odrinjenega;

Omenila sem, da bi morali biti pri posredovanju informacij aktivnejši in bolj načrtni. Poglejmo npr. mesto oglasne deske: stoji ob vhodu v podjetje. Zjutraj pride delavec zadnji trenutek na delo, pospešeno gre mimo obvestila, isto se zgodi ob koncu delovnega časa. Vsakega mu se mudi domov. Ponavadi so vsi zapisniki tipkani, črke so majhne, razvešeni zapisnik pa lahko bere kvečjemu pet ljudi hkrati. Drug problem je na gradbišču samem, ko zapisnik obleži v predalu. Oglasne deske bi morale viseti na dostopnih mestih, kjer bodo informacije dostopne večjemu številu ljudi v času odmora. Ne smejo biti prenapolnjene. Največjo učinkovi-

tost informacije bomo dosegli, tako, da bo oglasna deska čimvečkrat prazna. Pri tem ni mišljeno, da bi posredovali informacije le na daljša obdobja, ampak gre predvsem za metodo obveščanja. To pomeni, da morajo pustiti zapisnik na deski le določen čas, nato pa moramo desko popolnoma izprazniti. Dovolj bo če bo oglasna deska vsaj dva ali tri dni prazna, nato pa bomo pripeli nove informacije. Tak način obveščanja bo delavce vedno znova pritegnil. Ljudje se za novosti vedno znova zanimamo.

Poleg oglasne deske, ki je namenjena predvsem informacijam v zvezi z delom organov samoupravljanja pa je potrebno imeti v vseh oddelkih in gradbiščih table za informacije, ki se nanašajo na delo oddelka ali gradbišča samega. Delovno skupino bomo na ta način obveščali o planu dela, o rokih, ekonomsko enoto bomo na ta način seznanili z obračunom, akordom, grafikonom storilnosti itd.

Delovne skupine se za vse te podatke zelo zanimajo.

Za informiranje kolektiva se moramo posluževati tudi vseh drugih sredstev obveščanja, kot je zvočna oglasna postaja, časopis, ki pa ima pri nas premalo sodelavcev, ciklostirana obvestila za vsakega posameznika. Najboljše posredovanje informacij pa je seveda živa beseda. Organizatorji sestankov trdijo, da je težko zbrati delavce po delu. Le manjšina se „žrtvuje“ za sestanek. Temu je kriva slaba metoda in način vodenja in vzpodbujanja k diskusiji. Ovire za dobro informiranost v podjetju so zlasti na strani vodilnih krogov samih. V delavskem samoupravljanju pravzaprav informacije sploh nimajo prave meje, kajti vsak član delovne skupnosti ima pravico vprašati za informacijo, ki jo pogreša, in o kateri ima vtis, da jo vodilni organi prikrivajo. Vodilni organi v podjetju se morajo zavedati: čim popolnejša in iskrenejša je njihova formalna informacija, tem manj povoda bo za nastanek neformalnih govoric, ki se po psihološki zakonitosti „javnega mnenja“ razvijajo v silo s centrifugalnimi in razdiralnimi težnjami.

GRABER VLASTA, dipl. psih.

Pokrovitelj ŠIG-74 glavni direktor Ivan Kočevar med pozdravnim nagovorom na otvoritveni slovesnosti

V času od 17. 5. 1974 do izida te številke, so bili dokončno dogovorjeni z investitorji naslednji posli in podpisane ustrezne pogodbe:

TOZD – gradbeni sektor Novo mesto

– s podjetjem „DOMINVEST“ Novo mesto, za gradnjo kotlarne v stanovanjskem naselju Drska – investicijska vrednost 1,282.499 – din;

– s podjetjem „BOR“ Dolenjske Toplice, za dodatna dela na tovarniški hali – investicijska vrednost 2,842.418.– din;

– z Osnovno šolo „Milka Šobar – Nataša“ Novo mesto, za adaptacijo osnovne šole v Birčni vasi – investicijska vrednost 162.415.– din;

– z Republiško skupnostjo za ceste Ljubljana, za gradnjo mostu preko Sotle v Dobovi – investicijska vrednost – 1,700.000.– din;

– s podjetjem „NOVOLES“ Straža, za prizidek k toplarni – investicijska vrednost 344.186,60 din;

– s Tovarno farmac. in kem. izdelkov „KRKA“ Novo mesto, za rekonstrukcijo kanalizacije in skladišče tabletnega oddelka – investicijska vrednost 2,403.025.– din;

– s podjetjem „PETROL“ Ljubljana za Opremišče žel. vozil z gorivom v Novem mestu – investicijska vrednost 456.524.– din;

– s podjetjem „NOVOTEKS“ Novo mesto za skladišče konfekcije v Novem mestu – investicijska vrednost 4,060.000.– din;

– s podjetjem „Ljubljanske operkarne Ljubljana, za gradnjo tovarne keramičnih ploščic v Trebnjem – investicijska vrednost 9,802.132.– din;

– z Vojno pošto Novo mesto za objekt – investicijska vrednost 525.208.– din;

– z „ISKRO“ Semič, za gradnjo Tovarniške hale v Semiču – investicijska vrednost 1,206.356.– din;

– s podjetjem „ŽITO“ Ljubljana, za gradnjo pekarnice v Črnomlju – investicijska vrednost 4,159.623.– din

TOZD – gradbeni sektor Krško

– s podjetjem „Slovenija – vino“ Ljubljana, za gradnjo industrijske hale v Brežicah – investicijska vrednost 3,338.000.– din;

– s Tovarno celuloze in papirja „Đuro Salaj“ Krško, za manjša in vzdrževalna dela – investicijska vrednost 1,200.000.– din;

– s Tovarno celuloze in papirja „Đuro Salaj“ Krško, za gradnjo objektov:

– Trafopostaja v Krškem – invest. vrednost 916.001.– din;

– Kondenzatorska postaja – invest. vrednost 244.095.– din;

– Papirni stroj III – investic. vrednost 22,102.884.– din;

– z Vojno pošto Zemun, za gradnjo objektov – investicijska vrednost 8,973.809.– din;

– s podjetjem „AGRARIA“ Brežice, za vzdrževalna dela na objektu „Repro material“ – invest. vrednost 658.443.– din;

– s Tehniško srednjo šolo Krško za adaptacijo TŠŠ – investicijska vrednost 992.900.– din;

– z Zdraviliščem Rogaška Slatina za dodatna dela pri gradnji ho-

tela – investicijska vrednost 22,203.859.– din;

– s Stanovanjskim in komunalnim podjetjem Brežice za gradnjo Telovadnice – investicijska vrednost 2,798.995.– din;

– s Skupščino občine Krško za gradnjo viadukta in nadvoza v Krškem – investicijska vrednost 13,670.000.– din;

– z Domom počitka Impoljca za gradnjo depandanse pri Domu počitka v Krškem – investicijska vrednost 11,576.677.– din;

– s podjetjem „AGROKOMBINAT“ Krško za gradnjo skladišča vina v Leskovcu – investicijska vrednost 1,292.245.– din;

TOZD – gradbeni sektor Ljubljana

– s podjetjem „ŽITO“ Ljubljana, za gradnjo pekarnice na Vrhniki – investicijska vrednost 4,335.618.– din;

– s podjetjem „ŽITO“ Ljubljana za dodatna dela na objektih Delavnice in Tovarna bonbonov – investicijska vrednost 1,767.843.– din;

– s podjetjem „IGO“ Ljubljana za dodatna dela na objektu: Proizvodna in skladiščna hala – investicijska vrednost 3,566.314.– din;

– s podjetjem „SAVSKE ELEKTARNE“ Ljubljana, za gradnjo razdelilne transformatorske postaje Ljubljana II – investicijska vrednost 39,729.263.– din

TOZD – gradbeni sektor Zagreb:

– s podjetjem „JEDINSTVO“ Zagreb – Jankomir, za gradnjo montaže hale – investicijska vrednost 6,212.094.– din;

– s podjetjem „PLIVA“ Zagreb, za gradnjo objekta: Kemofarmacija v Kalinovici – investicijska vrednost 10,806.036.– din;

– z Vojno pošto Zagreb, za gradnjo objekta: Praonica rublja – investicijska vrednost 5,595.000.– din

TOZD – TOGREL:

– z GP „Novotehna“ Karlovac, za mont. konstrukcijo objekta Kuhinja i trpezarija Karlovac – investicijska vrednost 1,307.100.– din;

– z GP „Radnik“ Doboj, za mont. konstrukcijo objekta v Dobaju – investicijska vrednost 2,501.938.– din;

– s podjetjem „POLET“ Duga Resa, za mont. konstrukcijo objekta: Lakirnica i skladište – investicijska vrednost 2,769.315.– din;

– z GP „IZGRADNJO“ Bihač za montažno konstrukcijo – investicijska vrednost 4,934.080.– din;

– s podjetjem „ŠUMSKO GAZDINSTVO“ Koprivnica za montažno konstrukcijo – investicijska vrednost 975.577.– din;

– s podjetjem SGP „GROSUPLJE“ za montažno konstrukcijo objekta „KOVINOSTROJ“ Grosuplje – investicijska vrednost 982.056.– din.

PIONIRJEVA moška odbojarska ekipa je zelo uigrana, toda konkurenca v odbojki moških je precej hujša kot v odbojki žensk. Za nastope PIONIRJEVIH odbojkarjev je vladalo precejšnje zanimanje

Srebrni Bogdan Hren med zaletom – doseči srebro v kegjanju med 356 tekmovalci ni majhna stvar!

Fiksne stroške v manjši okvir

DELAJSKI SVET DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB JE NA SEJI KRITIČNO OCENIL ČEZMEREN PORAST NEKATERIH STROŠKOV IN SE POSEBEJ USTAVIL OB IZREDNO NARAŠČAJOČI PORABI PISARNIŠKEGA MATERIJALA

V začetku septembra je bila seja DS delovne skupnosti skupnih služb v Novem mestu. Člani DS so na seji najprej pregledali sklepe zadnje seje, nato so razpravljali o porastu nekaterih fiksnih stroškov, niso imeli pripomb k polletnem obračunu, na koncu pa so poslušali informacijo o novem samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka v gradbeništvu.

Pod prvo točko so ugotovili, da so sklepi zadnje seje DS izpolnjeni v celoti, razen sklepa št. 1 in 2. prejšnje seje.

Cita Bračko je v drugi točki poročala o uresničevanju letnega plana. Letni plan brutto realizacije je bil dosežen s 43 odstotki. Člani DS so ugotovili, da plan brutto realizacije v prvem polletju ni bil dosežen tudi zato, ker je bil ohlapno sestavljen. Nato so največ govorili o prevelikem naraščanju nekaterih fiksnih stroškov. Pri nekaterih postavkah (pisarniški material, režijski prevozi) so fiksnih stroški močno preseženi, v nekaterih postavkah so bili prenikozno planirani (časopisi in revije, popravilo in vzdrževanje Askote in fakturk, obresti, nadurni prispevek, prispevek iz OD, dodatni prispevek za socialno zavarovanje in regresi za prehrano), čeprav nekatere te prispevke ni bilo mogoče dati v plan, ker so bili uvedeni

čez leto na novo. Najdalje so se člani DS ustavili pri fiksnih stroških pisarniškega materiala, (letni plan teh stroškov je v polletju dosežen z 80 odstotki), ki so najbolj narasli in še vedno iz meseca v mesec bolj naraščajo.

DS je menil, da smo glede stroškov v celoti vzeto dobro gospodarili, treba pa je pregledati in analizirati stroške pisarniškega materiala in podvzeti takoj vse potrebno. Treba pa je tudi ugotoviti ekonomičnost fotokopirnega stroja. Ekonomski biro je DS zadolžil, naj analizirajo to stanje na osnovi podatkov, ki mu jih desta finančna služba in ekonomat.

K polletnem obračunu, ki ga je na seji obrazložila Cita Bračko iz ekonomskega biroja, DS ni imel pripomb in ga je s svoje strani potrdil.

V zadnji točki dnevnega reda so člani DS poslušali direktorja splošne službe Marka Svetino, ki jih je seznanil z novim samoupravnim sporazumom o osnovah in merilih za razporejanje dohodka in za delitev sredstev za osebne dohodke v gradbeništvu. Ta sporazum je v nekaterih postavkah povsem nov. Dohodek se po novem razporeja v celoti, ne več čisti dohodek. Kalkulativni osebni dohodki odpadejo in

so nadomeščeni z novim načinom ugotavljanja višine sredstev za osebne dohodke. Višji osebni dohodki naj bodo rezultat višjega dohodka TOZD. Velik poudarek polaga sporazum dvigu produktivnosti dela. Čim večja bo produktivnost dela, tem večji bo osebni dohodek.

Tovariš Svetina je nato še seznanil člane DS, da je Samoupravni

sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu podpisalo 2/3 članov delovne skupnosti skupnih služb in ga tako sprejelo, zato se člani DS strinjajo s podpisom tega sporazuma. Podpišeta ga naj predsednik zbora delavcev in predsednik DS.

MILAN ŠINKOVEC

naredili bore malo. Zato ravnano drugače: novega delavca sprejme kadrovska služba, tam mu na kratko povedo kje bo delal in koliko bo zaslužil, ter kakšne so njegove pravice. Nato ga usmerijo na njegovo delovno mesto in mu povedo, kje ga bo našel in komu naj se javi. Ko se javi nadrejenemu, mu ta natančno pove kaj bo delal in kako.

Zdaj pa vzemimo delavca delegata. Delegata v kateremkoli samoupravnem organu, ki smo ga izvolili kot samoupravljalci. Hodi na sejo, tam sedi in posluša. Sedi ure in ure in skuša doumeti vsebino njegovim ušesom tuje, preučene govornice, pa ne uspeva. Delegatu se dogaja tako, kot na novo sprejetemu nekvalificiranemu delavcu, ki bi ga prvi dan ko je prišel na delo, sprejelo 15 šefov in mu na dolgo in široko, v kar se da učenem jeziku na splošno govorilo o podjetju.

Katerikoli delavec na kateremkoli delovnem mestu potrebuje kar se da natančno in kratko informacijo o tem, kaj naj dela. To informacijo dobiva vsak dan bodisi v obliki delovnega naloga, bodisi z ustnim naročilom in navodilom predelavca, mojstra ali predpostavljenega. V proizvodnji imamo to izpeljano na ta način. V samoupravljanju žal ne.

V samoupravnih organih so po zadnjih volitvah mnogi sicer preprosti, toda dobri delavci, takšni pravi, iz proizvodnje. Izvolili smo jih za delegate. Delo v proizvodnji vsak od njih, vsaj na ozkem področju na katerem dela, dobro pozna. Na videz velikih stvari v zvezi z vodenjem podjetja, z usmerjanjem poslovne, finančne in druge politike v podjetju pa ti naši delegati ne poznajo. Zato se na sejah počutijo mnogi izmed njih približno tako; kot bi se nekvalificiran delavec na prvi dan ko je prišel v podjetje počutil, če bi mu kot smo opisali 15 šefov govorilo o podjetju.

Prav nič, ali pa zelo malo smo jim povedali o ustroju podjetja in samoupravljanja, o tem kako ustvarjamo in delimo, o raznih organih v podjetju in o njihovih pristojnostih, o tem kaj je vodenje podjetja in na kakšne načine samo-

upravni organi vodijo in usmerjajo delo in utrip v podjetju. Zdaj hodi-jo na sejo in po 4 do 7 ur poslušajo tujo govorico o stvareh, ki smo jih našli v začetku. Sedijo, ne razumejo in izgublajo čas. Najbrž vedo, ko se vračajo s seje nemalokrat še manj, kot so vedeli, ko so šli nanjo.

Niti toliko jim ne pomagamo, da bi jim dali pisane materiale o stvarih o katerih naj soodločajo. Poslušajo vrsto učenih referentov in razumejo zelo malo. Ob tem pa je celo v ustavi zapisano, da mora biti delegat pravočasno in na razumljiv način seznanjen z gradivom o katerem naj odloča. Pravočasno in razumljivo sta v tem primeru dve zelo pomembni besedi.

„Pravočasno“ pomeni to, da mora delegat dobiti pisani material za sejo vsaj toliko časa pred njo, da ga lahko preštudira in se o njem posvetuje s svojimi volivci. „Razumljivo“ pomeni to, da mora biti pisani material, ki ga dobi napisan preprosto in da ne sme biti preobširen. Kadar izpolnjujemo delovni nalog za katerokoli delovišče ne pišemo v njem: „Upoštevajoč poslovno politiko, ki so jo sprejeli samoupravni organi, zaradi izrednih težav, ki so na trgu, zato ker nam manjka obratnih sredstev, da bi prispevali k stabilizaciji, bomo danes položili betonsko ploščo na III. etaži stavbe.“ Delovnega naloga ne napišemo tako, pač pa v njem zelo na kratko povemo kakšna naj bo plošča, kakšna naj bo armatura v njej, kakšen opaž, marka betona itd.

Na enako preprost, klen način bi morali delegatom v pismenem gradivu vnaprej povedati samo tisto kar je najpomembnejše in jim tako napisano gradivo vročiti vsaj 10 dni pred sejo. Samoupravljanje in proizvodnja sta dva velika, vzporedna procesa, ki sta si popolnoma enakovredna. Časa za preprosto in pravočasno razlago kaj in kako delati v proizvodnji, si vedno najdemo na enake načine si ga zato moramo najti tudi za to, da bomo na kratko, preprosto in pravočasno povedali kaj in kako delati v samoupravljanju.

Izgubljeni čas?

Vzemimo primer, da smo sprejeli na delo novega delavca, takšnega brez vsake izobrazbe. Ko bi se prvega dne javil pri vratarju bi ga ta poslal v sejno sobo. Tam bi sedelo kakšnih 15 šefov, tja od najvišjega do najnižjega. Ko bi vstopil, bi ga povabili naj sede za mizo in nato bi začeli govoriti. Eden za drugim bi govoril o naši tehnologiji, pa o povezovalju v gradbeništvu, o težavah na trgu, o tem da moramo nekatere surovine zato, ker se bodo podražile, kupiti na zalogo preden se bodo podražile, o tem, da se nam stroški grozno povečujejo, o težavah, ki jih imamo pri izplačevanju osebnih dohodkov, da bo dobiček letos precej nižji kot je bil lani, da pokritja I, pokritja II in pokritja III niso dosegli v planiranih zneskih in da je to slabo, da moramo najti nove kredite za začetke investicije, ker se je oprema po-

dražila, da nam zelo primanjkuje obratnih sredstev, da so menze v vedno večji izgubi itd. itd. Takole bi mleli, kot pravimo kakšnih 7 ur, novi delavec bi jih prestrašen, ne da bi razumel eno samo misel, eno samo besedico poslušal. Ob koncu bi mu rekli: „Tako dragec, zdaj pa pojdi na delovno mesto in začni delati, mi smo ti za začetek veliko povedali o našem podjetju, zdaj se pa ravnaj sam!“ Delavec bi nato moral sam najti svoje delovno mesto, sam bi moral ugotoviti kaj naj dela in kako naj dela.

Če bi sprejemali tako in dajali delovna navodila na tak način, bi

Ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti

SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI SO UZAKONJENE Z USTAVO, ZATO SO VSE TOZD DOLŽNE Z NJIMI SODELOVATI – TE SKUPNOSTI REŠUJEJO MNOGA, ZA VSE NAS POMEMBNA VPRAŠANJA KOT SO: KOMUNALNA UREJENOST OKOLJA V KATEREM ŽIVIMO, ŠOLANJE IN VARSTVO NAŠIH OTROK, RAZVEDRILNO OTROK, TELESNO-VZGOJNA, STANOVANJSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA IN ŠE MNOGE SKUPNE POTREBE, KI SMO JIH DOLŽNI REŠEVATI IZVEN PODJETJA

V zadnjem času imajo TOZD pomembne naloge v zvezi z ustanavljanjem samoupravnih interesnih skupnosti (na primer ustanovitve vodne skupnosti Dolenjske). Glede na to, da je ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti urejeno z več republiški zakoni in so TOZD o tem premalo obveščene je prav, da o tej pomembni stvari napišemo nekaj pojasnil.

Pravna osnova za ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti je v zvezni in republiški ustavi. Po ustavnih določbah se samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo po naslednjih načelih:

– Samoupravne interesne skupnosti ustanavljajo delovni ljudje neposredno ali prek svojih samoupravnih organizacij in skupnosti.

Ustanavljajo pa jih zaradi: zadovoljevanja svojih osebnih in skupnih potreb in interesov in usklajevanja interesov in dela na področju, za katero ustanavljajo samoupravno interesno skupnost.

– Pravice, obveznosti in odgovornost v medsebojnih odnosih v samoupravni interesni skupnosti se urejajo:

– s samoupravnim sporazumom o njeni ustanovitvi

– z njenim statutom in z drugimi samoupravnimi akti

– za zadovoljevanje svojih potreb in interesov v samoupravnih interesnih skupnostih plačujejo delovni ljudje tem skupnostim prispevke iz svojih OD in iz dohodka TOZD v skladu z namenom oz. v skladu s cilji, za katere so ta sredstva namenjena.

Glede medsebojnih odnosov v samoupravnih interesnih skupnostih ustava določa, da morajo biti organizirani tako, da je zagotovljena pravica delavcev, ki v teh skupnostih združujejo svoja sredstva, da tudi odločajo o porabi teh sredstev.

Na teh osnovah se po ustavi ustanavljajo samoupravne interesne skupnosti na različnih področjih, zlasti pa: vzgoja, izobraževanje, znanost, kultura, zdravstvo, socialno varstvo, otroško varstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, socialno skrbstvo, telesna kultura, stanovanjsko gospodarstvo, energetika, komunalna dejavnost, vodno gospodarstvo, promet in zveze, gozdarstvo, elektro gospodarstvo in druge dejavnosti materialne proizvodnje.

Samoupravljanje v samoupravnih interesnih skupnostih je urejeno zlasti s 111. členom zvezne ustave. Samoupravne interesne skupnosti upravlja skupščina. Skupščino sestavljajo delegati, ki

jih delovni ljudje in organizacije združenega dela ter druge samoupravne organizacije in skupnosti kot člani interesnih skupnosti volijo in odpoklicujejo. Delegati v skupščini delajo po smernicah članov samoupravne interesne skupnosti, ki so jih izvolili in so jim za svoje delo odgovorni.

V Sloveniji je bilo uveljavljenih več republiških zakonov, ki urejajo ustanavljanje samoupravnih interesnih skupnosti, to so zlasti:

- zakon o elektro gospodarstvu
- zakon o gozdovih
- zakon o vodah
- zakon o samoupravni stanovanjski skupnosti.

Največ nejasnosti se na TOZD pojavlja v zvezi z delegiranjem delegatov v zbor delegatov oz. skupščine samoupravnih interesnih skupnosti zato, ker v Sloveniji nimamo enotnega predpisa za delegiranje teh delegatov kot je to na primer zakon o volitvah delegacij in delegiranju delegatov v skupščine družbeno-političnih skupnosti.

Zakon o samoupravni stanovanjski skupnosti določa v 9. členu, da se v stanovanjski skupnosti organizirajo posebne samoupravne enote za posamezna področja (za graditev stanovanj, za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu in

za gospodarjenje s stanovanjskim skladom v družbeni lastnini).

Vsako samoupravno enoto predstavlja zbor delegatov, ki ga oblikujejo delavci v združenem delu, občani ter drugi ustanovitelji tako, da delegirajo vanj svoje predstavnike. Skupščino stanovanjske skupnosti kot njen najvišji organ pa sestavljajo delegati, ki jih izvolijo zbori delegatov posameznih samoupravnih enot stanovanjske skupnosti in drugi delegati, navedeni v zakonu (15. člen).

Podrobnejše določbe o številu, sestavi in načinu delegiranja delegatov v samoupravno stanovanjsko skupnost zakon prepušča samoupravnemu sporazumu o konstituiranju te samoupravne skupnosti.

Zakon o elektro gospodarstvu določa, da skupščino elektro gospodarske skupnosti sestavlja zbor delegatov, ki jih izvolijo delavci TOZD elektro gospodarstva ter zbor delegatov, ki jih izvolijo zbori porabnikov električne energije v temeljnih elektro gospodarskih skupnostih in delegati, ki jih izvolijo neposredni porabniki električne energije. Skupščino temeljne elektro gospodarske skupnosti pa sestavlja zbor delegatov, ki jih izvoli-

jo delavci TOZD s področja distribucije električne energije in zbor delegatov, ki jih izvolijo porabniki električne energije. Število delegatov elektro gospodarstva ter število delegatov porabnikov električne energije se določa v samoupravnem sporazumu o ustanovitvi elektro gospodarske skupnosti Slovenije oz. temeljne elektro gospodarske skupnosti. Tudi zakon o gozdovih in zakon o vodah prepuščata samoupravnim sporazumom o ustanovitvi interesne skupnosti, da uredijo vprašanja števila, sestave in načina delegiranja delegatov v skupščini skupnosti.

Iz povedanega sledi, da je potrebno pri delegiranju delegatov v samoupravne interesne skupnosti upoštevati predvsem samoupravne sporazume o ustanovitvi teh skupnosti in pa statute TOZD. Z našimi statuti je namreč določeno, da delegacije v skupščine družbeno-političnih skupnosti opravljajo tudi funkcije delegacije v organih samoupravne interesne skupnosti, to pomeni, da te delegacije delegirajo in odpoklicujejo tudi delegate v samoupravne interesne skupnosti. S statuti naših TOZD torej ni predvideno, da bi delavci v TOZD volili posebne delegacije za samoupravne interesne skupnosti. Z republiški predpisi ni nikjer določeno, da bi bilo potrebno za samoupravne interesne skupnosti voliti posebne delegate oziroma delegacije. V časopisu pa sem zasledil nekaj političnih ocen v tem smislu.

Glede na povedano v vsaki TOZD delegati skupščine družbeno politične skupnosti izmed sebe delegirajo in odpoklicujejo tudi delegate v samoupravno interesno skupnost na svojem področju. V kolikor posamezna TOZD nima svojega delegata v samoupravni interesni skupnosti ampak v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti zastopa več TOZD skupni delegat, se mora TOZD ravnati po sporazumu o oblikovanju delegacij, s katerim je urejeno pošiljanje skupnega delegata oziroma skupnih delegacij v zbor združenega dela občinske skupščine, kar naj se smiselno uporablja tudi za delegiranje skupnih delegatov v samoupravne interesne skupnosti.

Osnutek samoupravnega sporazuma o ustanovitvi vodne skupnosti na primer določa, da se delegacije volijo in odpoklicujejo kot je to predvideno v statutu vsakega člana, ustanovitelja skupnosti, torej kot je to določeno v statutih naših TOZD. Iz tega sledi, da določbe statutom TOZD, ki veljajo za delegacije v skupščine družbeno političnih skupnosti veljajo in smiselno uporabljajo tudi za delegacije v samoupravne interesne skupnosti.

Predsednik organizacijskega komiteja ŠIG-74, komercialni direktor Slavko Guštin odpira otvoritveno svečanost iger

Direktor splošne službe: Marko Svetina, dipl. iur.

Stanovanja so razdeljena

PRVI DEL STANOVANJ JE RAZDELJEN, PRI DELITVI KUPljenih STANOVANJ PA JE BILA V ODNOSIH MED TOZD UPOŠTEVANA SOLIDARNOST V TEM SMISLU, DA VSAKA TOZD NI DOBILA NATANKO TOLIKO STANOVANJ KOT JIH JE KUPILA, AMPAK JE PRIŠLO TUDI DO DELNEGA SPORAZUMNEGA SOLIDARNOSTNEGA ODSTOPANJA SREDSTEV MED TOZD, UPOŠTEVAJE POTREBE

Sredi septembra je bila seja odbora za kadrovske socialne zadeve podjetja v Novem mestu. Člani odbora so na seji najprej pregledali sklepe zadnje seje, nato so razpravljali o osnutku sprememb in dopolnitev splošnih aktov v zvezi z ljudsko obrambo, sestavili predlog delitve stanovanj po pogodbi o združevanju dela sredstev stanovanjskega prispevka v letu 1974, na koncu pa so še pregledali prošnje za dodelitev garsonjer in študijskih posojil.

Pod prvo točko so ugotovili, da so sklepi zadnje seje odbora izpolnjeni v celoti. Direktor splošne službe Marko Svetina je v drugi točki poročal o dopolnitvi splošnih aktov v zvezi z ljudsko obrambo. V uradnem listu št. 22 iz leta 1974 je bil objavljen zakon o ljudski obrambi, ki ureja področje ljudske obrambe v skladu z zvezno ustavo. S tem zakonom je treba v 6 mesecih od dneva njegove uveljavitve uskladiti določbe splošnih aktov, ki urejajo področje ljudske obrambe. S samoupravnim sporazumom o združevanju TOZD v podjetje je bilo težišče opravljanja zadev s področja ljudske obrambe prenešeno na podjetje, kar pa ni v skladu z novim zakonom. Z novim zakonom so naloge prenešene na TOZD. Obramba države je pravica in dolžnost vseh delovnih ljudi in občanov in TOZD, ki se morajo skladno z zakonom, načrti in odločitvami družbeno političnih skupnosti pripravljati za delo v vojnih razmerah in za obrambo. Zato so potrebne spremembe samoupravnega sporazuma o združevanju TOZD v podjetje, statuta podjetja in statutov TOZD. Odpade torej dosedanja ureditev v našem samoupravnem sporazumu po kateri je DS podjetja sprejemal vojni načrt in opravljal naloge na področju ljudske obrambe. Vse dosedanje pristojnosti DS na področju ljudske obrambe se prenesejo na TOZD. Sprejet je bil sklep, da naj se da dopolnitev splošnih aktov v zvezi z ljudsko obrambo v javno obravnavo vsem TOZD. Javna razprava naj predvidoma traja 15 dni.

Najdalje so se člani zadržali in razpravljali o razdelitvi kupljenih stanovanj med TOZD. V zvezi z pogodbo o združenih sredstvih stanovanjskega prispevka, ki so jo sklenile TOZD na območju Novega mesta je odbor predlagal, da se odkupljena stanovanja razdelijo med udeležence pogodbe le okvirno po vloženi sredstvih, predvsem pa tako, da se bo pri tem pokazala so-

olidarnost med TOZD. To lahko dosežemo tako, da TOZD, ki so vložile večja sredstva za nakup stanovanj začasno odstopijo del sredstev ostalim TOZD, ki nimajo dovolj denarja za ta namen. Kupljena in takoj vseljiva sta dve 2 1/2 sobni stanovanji, dve 1 1/2 sobni stanovanji, ter ena garsonjera. Vsa kupljena stanovanja so v soseski Majde Šilc na Ragovski. Glede na to, da so pri prejšnji delitvi stanovanj dobili stanovanja mehansko kovinski obrat in SPO je odbor predlagal, da TOZD sektor Novo mesto dobi, ker je vložil največ sredstev eno 2 1/2 - sobno stanovanje in eno garsonjero v objektu A4, projektivni biro in lesni obrat dobita vsak eno 1 1/2 - sobno stanovanje v objektu A4 in A1, DSSS pa 2 1/2 - sobno stanovanje v objektu A4. Nova stanovanja deli vsak TOZD samostojno. Predlog, ki ga je predlagal odbor bo dan v potrditev vsem TOZD. Člani odbora pa naj na prihodnji seji poročajo, če se

TOZD strinjajo s tako oblikovanim predlogom.

V zadnji točki dnevnega reda so člani odbora pregledali prošnje za dodelitev garsonjer in študijskih posojil. Pri podelitvi študijskih posojil so zavzeli tako stališče, da najprej dobijo študijska posojila otroci članov našega kolektiva nato pa šele ostali prosilci. Podelili so dve študijski posojili za Fakulteto za arhitekturo, geodezijo in gradbeništvo, eno študijsko posojilo za upravno administrativni šoli, ter eno za ESS. Študijsko posojilo za FAGG III. letnik dobi Hribar Marija, za FAGG I. letnik pa Miran Česnik. Na upravno administrativni šoli sta dobili študijsko posojilo Milena Logar in Vida Jarc, na ESS pa Marinka Miklič. Študijsko posojilo za FAGG I. letnik pa se ne dodeli Marjanu Kozini, Branku Kraljič, Stanku Budič in Adolfu Hlestan. Ne dodeli se tudi študijsko posojilo na gradbeni tehnični šoli dvema prosilkama, ker so študijska

posojila po planu že razdeljena. Grabečnik Lidiji se odobri kritje stroškov šolnine na višji tehniški šoli šele takrat, ko bo opravila pogoje za vpis v II. letnik.

Pri razdelitvi garsonjer so imeli člani odbora zelo težko delo. Prošnja za dodelitev garsonjer je bilo veliko, praznih garsonjer pa malo. V prihodnjem letu bo situacija nekoliko boljša. V planu je predviden nakup 11 garsonjer in več stanovanj. Garsonjere so dobili sledeči člani kolektiva: ing. Racmanu se dodeli garsonjera, ki jo izprazni Brezovar Nada. ing. Gidak Vlado se seli v garsonjero, ki jo izprazni ing. Racman, garsonjera št. 4 v delavskem naselju pa se dodeli Trambuš Tomotu in Martinu Cvelbarju kot sostanovalcema. Ostali prosilci bodo prišli na vrsto pri kasnejši delitvi praznih garsonjer. Odbor je predlagal naj služba za organizacijo in razvoj poslovanja preveri, če imajo TOZD razpoložljiva sredstva za uveljavitev nagrajevanja po analitični oceni delovnih mest. Ponovno je obravnaval vlogo Bobnar Franca za kritje stroškov šolnine na delovodski šoli strojne stroke in sklenil, da se vloži ne ugodi.

MILAN SINKOVEC

Najbolj organizirano navijanje za naše je bilo v nastopih naših odbojkaric, saj je splošno znano, da je treba nežni spol podpirati. Res pa je, da so se borile kot levinje. Kakšnega tujega navijača smo kupili tudi z značkami SIG in PIONIR, ki so bile zelo iskane . . .

SEJA GOSPODARSKEGA ODBORA

SPREJETE SKLEPE IN USMERITVE V POSLOVNI POLITIKI MORAJO UPOŠTEVATI V SVOJEM DELU IN PRAKSI VSE TOZD – NEUSTAVLJENO NARAŠČANJE CEN NAM POVZROČA NA TRGU PRECEJŠNJE TEŽAVE – PRI SKLEPANJU POGODB ZA PRIHODNJE LETO ŽE SODELUJEMO V SKUPNEM NASTOPANJU NA TRGU V OKVIRU ZDRUŽENEGA PODJETJA GIPOSS – NAKUP NOVEGA, POPOLNEJŠEGA RAČUNALNIKA JE ODOBREN, TO PA BO ZAHTEVALO OBSEŽNE PRILAGODITVE V POSLOVANJU – ZALOGE SO SE ČEZMerno POVEČALE, TAKO DA BO OB KONCU LETA NAJBŘŽ ZMANJKOVALO OBRATNIH SREDSTEV ZA POKRITJE

8. septembra so se zbrali člani gospodarskega odbora podjetja v Novem mestu na svoji 8. redni seji. Najprej so pregledali sklepe zadnje seje, poslušali poročilo o izvajanju poslovne politike TOZD in OZD ter o zunanjih vplivih nanjo, razpravljali o obračunu in analizi obračuna TOZD in OZD od januarja do avgusta 1974 leta z ukrepi, na koncu pa so še pregledali prošnje za dodelitev komercialnih kreditov, predloge glede cenikov, ter pregledali prispelo pošto in pritožbe.

Člani odbora so pod prvo točko ugotovili, da sklepi niso izpolnjeni v celoti. Izpolnjeni niso predvsem sklepi pod 5. točko. O teh sklepih, je dejal glavni direktor, bi morali gospodarski odbori TOZD razpravljati, delegati pa bi morali poročati na gospodarskem odboru podjetja kaj so storili na tem področju. Predvsem gre za to, je dejal tovariš Kočevar, da nekatere TOZD, kot so gradbeni sektor TOZD Novo mesto, Ljubljana in Krško izvajajo dela preko pogodbene vsote oziro-

ma garancije. Podjetje nima interesa, da dela prevzema tam, kjer denarja ni, je dejal tovariš Kočevar. Izvajati se mora tudi poslovna politika, ki je določena s planom in se ne sme kršiti. Odbor je tudi ugotovil, da je poslovna politika enaka za vse TCZD in da se jo pod nobenim pogojem ne sme kršiti. Velike težave imamo tudi s kooperanti s katerimi nismo v enakopravnem položaju in jim pri „Pionirju“ preveč popuščamo. Držati se moramo dogovorjene poslovne politike, pa teh težav ne bo. Gospodarski odbor je ugotovil, da ni potrebno de-

lati rebalansa plana za SPO, čeprav so zaloge Outinord opažev velike. Stanje žiro računa SPO še ni kritično, zato je sklenil, da se njegov sklep št. 7 s prejšnje seje zadrži.

O drugi in tretji točki dnevnega reda in o razpravi pod točko razno poročamo bolj podrobno deloma v tej številki (poročilo direktorja komercialne službe Slavka Guština, poročilo direktorja finančne službe Anice Jazbec in poročilo službe za organizacijo in razvoj poslovanja dipl. oec. Janeza Gabrijelčiča) v ločenih sestavkih, o drugem bomo

pa podrobneje poročali v prihodnji številki.

Gospodarski odbor je v drugi točki razpravljal tudi o predlogu samoupravnega sporazuma o OD v gradbeništvu. Ta sporazum predvideva 14% dvig OD v masi v primerjavi z analitično oceno delovnih mest, ki je izdelana, seveda pa to velja ob nespremenjeni vrednosti točke. Ker ima vsak dvig OD vpliv na finančno stanje v podjetju, je odbor sklenil naj strokovne službe izdelajo izračun zvišanja po predlogu samoupravnega sporazuma, da bomo videli, če bomo zvišanje prenesli. Do prihodnje seje pa naj komercialna služba pripravi, oziroma že prične z uporabo novih kalkulacijskih osnov iz samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in OD, z upoštevanjem vseh obveznosti do družbe, oziroma po samoupravnih in družbenih dogovorih.

Obeti za leto 1975

Komercialni direktor Slavko Guštin je poročal, da izvajanje poslovne politike v letu 1974. poteka pod vplivom novih okoliščin, ki se močno odražajo na naše delo. Prvič poslujemo kot organizacija

zdrženega dela v kateri dela 9 TOZD, poslujemo pa tudi v okviru sestavljenega podjetja GIPOSS, ko se predvsem v zadnjem času uveljavlja enoten skupen nastop pri vseh večjih licitacijah vseh podjetij

včlanjenih v GIPOSS. Nenaden porast cen gradbenega materiala in storitev, ki dosega za prvih 8 mesecev več kot 25 odst., nam nalaga izredno skrbno zasledovanje cen, ter pogodbeno zagotovila obračuna vseh razlik. Povedal je tudi, da gradnja v inozemstvu za leto 1974 ne poteka v skladu s postavljenimi politikami. Izvajanje zastavljene poslovne politike za leto 1974 poteka pod izredno težkimi pogoji. Podjetje je doseglo velik uspeh pri plasiranju gradnje stanovanj s tunelskimi opaži, zlasti na področju Novega mesta, Reke, Krškega in Zagreba pred realizacijo pa je gradnja stanovanj s tunel opaži tudi v Ljubljani. V letu 1974 zelo uspešno dela TOZD TOGREL, ker ima za prvo polovico drugega leta proizvodnjo že prodano. Pospešiti je treba tudi dopolnitev in izboljšavo tehnologije ter večjo pozornost posvetiti kvaliteti gradnje, če hočemo, da bomo komercialno dobro nastopali na trgu.

Ena izmed točk slovesnega zaključka ŠIG-74 ob plavalnih bazenih športnega parka na Kodeljevem

SEJA GOSPODARSKEGA ODBORA

Več denarja za večje zaloge

Direktor finančne službe Anica Jazbec je v svojem poročilu dejala, da je ena od zelo važnih postavk realizacija plana gibanja obratnih sredstev. Letne povprečne zaloge so zelo močno narasle čez planirane, razen v TOZD gradbeni sektor Zagreb in TOZD Projektivni biro, kjer so se znižale. Povprečne letne zaloge so narasle pri podjetju za 35 %, v TOZD pa je stanje sledeče: TOZD gradbeni sektor Novo mesto večje za

	32 %
TOZD gradbeni sektor „Ljubljana“ večje za	7 %
TOZD gradbeni sektor Krško večje za	67 %
TOZD SPO večje za	9 %

TOZD Mehansko kovinski obrat večje za 76 %
TOZD Lesni obrat večje za

107 %
TOZD Togrel večje za 170 %
TOZD Projektivni biro so se zmanjšale za 27 %
TOZD gradbeni sektor Zagreb so se zmanjšale za 68 %

Zaradi tolikšnega porasta zalog potrebujemo veliko več obratnih sredstev. Ker obratnih sredstev za tolikšne zaloge ni bilo dovolj, je podjetje za likvidnost uporabilo še druge vire sredstev, kot so npr. tekoča sredstva ustvarjenega dobička, najmanjše kreditov itd. Iz gornjega pregleda je razvidno, da so zaloge v posameznih TOZD zelo

porasle. To pomeni, da bo treba zaloge ob koncu leta, če bodo še vedno tako velike, ali pa celo večje, pokrivati z lastnimi obratnimi sredstvi. Trajna obratna sredstva se formirajo iz ustvarjenega dobička, v kolikor jih ni dovolj za pokrivanje zalog.

Sredstva, ki so bila s planom določena za gradnjo za trg se morajo racionalno izkoristiti. Če se ta sredstva ne koristijo po planu, nastopa škoda glede na to, da so obratna sredstva zamrznjena in se ne obračajo dovolj hitro, čeprav so bila planirana za gradnjo za trg. V nadaljevanju je tovarišica Jazbečeva poročala, da so terjatve do kupcev zelo ugodne v odnosu na plan. Močno pa so tudi narasle zaloge nedovršene proizvodnje. Nedovršena proizvodnja je tisti element, ki nam bo na koncu leta močno vplival na delitev dohodka, oziroma na razporeditev dohodka na poslovni sklad za pokrivanje zalog in ostalo.

Na likvidnost podjetja oziroma posameznih TOZD močno vpliva med letom doseženi dobiček, ki pomaga, če je dosežen v okviru postavljenega plana, povečevati tekočo likvidnost brez dodatnih stroškov (obresti od eventualno najetih kreditov).

Iz pregleda obračuna v času od I. – VIII 1974 ugotavljamo, da nekatere TOZD niso dosegle planirane stopnje dobička. Tudi podjetje kot zbir vseh TOZD ni doseglo planirane stopnje dobička.

Vzrokov za nizko doseganje dobička je več.

Navedla je le nekaj bistvenih vzrokov, ki vplivajo na takšno stanje.

1) Povečane pogodbene in zakonske obveznosti. Te so do konca avgusta znašale 6,063.000 din, oziroma 19 % več, kot so bile planirane.

2) Povečan terenski dodatek znaša 83 % več kot v istem obdobju lani.

3) Regresi za hrano so se povečali za 167 % v primerjavi z istim obdobjem lani.

4) Iz ustvarjenega dobička do konca VIII/1974 smo potrošili za pokrivanje izgube menz 1,180.000 dinarjev.

Te postavke in še ostale obveznosti, ki izvirajo iz podpisanih samoupravnih sporazumov, bodo do konca leta še veliko višje, ker se nekatere obveznosti pokrivajo z zaključnim računom. S kalkulacijami vseh teh stroškov ni bilo mogoče predvideti. Plačevati bo treba tudi prispevek temeljnim izobraževalnim skupnostim na področju Novega mesta in obveznosti, ki izvirajo iz sindikalne liste (regres za letni dopust, odpravnine delavcev za v pokoj itd.) ter razne druge prispevke.

Sekretar RO sindikata gradbenih delavcev Slovenije Janez Hambrož v pomenku s predsednikom Zveznega odbora sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije Vladimirom Stjepanovičem po polaganju venca pri spomeniku na Urhu, ki ga je tja odnesla v počastitev padlih delegacija s SIG-74

Novi računalnik

Direktor službe za razvoj poslovanja dipl. ec. Janez Gabrijelčič je v svojem poročilu dejal, da zaradi izboljšave same organizacije in zaradi naprednejšega poslovanja in zaradi večjih zahtev po boljših informacijah se je odločilo za najem novega računalnika.

Nov računalnik bo zahteval veliko naporov pravzaprav pri vseh zaposlenih, ker ta računalnik zahteva drugačen način dela od dosedanjega. V organizaciji dela se bo delo v službi odvijalo predvsem na sodelovanju z zavodom za organizacijo in razvoj poslovanja iz Ljubljane, ki bo pripravil najustreznejši model poslovanja. Planiranje bo dopolnjeno v toliko, da bodo osnove planov postavljene in sprejete do konca letošnjega leta za leto 1975, tako, da

bodo imele TOZD in službe jasno sliko o nalogah, ki jih čakajo že v prehodnem razdobju. Z novim računalnikom bodo izredni prihranki in naš cilj je, da ta računalnik dobro zaposlimo in dobimo od njega čim boljše koristi.

MILAN ŠINKOVEC

Fluktuacija učencev

V letošnjem šolskem letu je bilo v učno razmerje sprejetih na novo 74 učencev, in sicer 22 v TOZD MKO, 19 tesarjev in 33 zidarjev. Sredstva, ki so vložena v enega učenca v teku triletnega izobraževanja so izredno visoka, garancija, da bomo dobili kvalitetnega in sposobnega bodisi tesarja, zidarja ali avtomehnika, ki bo v podjetju delal daljše obdobje in v prejem sorazmerju z vloženi sredstvi. Fluktuacija učencev je razmeroma velika že v toku samega šolskega leta, vendar še zdaleč ne tolikšna kot pri delavcih. Analiza fluktuacije učencev od leta 1966 do vključno maja 1974 kaže, da povprečno odide na leto 11 - 12 učencev ali 4,6 % celokupnega števila učencev. Odhodi so samovoljni in pa prekinitve učnih pogodb zaradi nediscipline. Praktično moramo pričakovati še večje število odhodov ker so to izračunana povprečja za dobo 8 let, vemo, pa da je skupno število učencev v zadnjih 3 letih naraslo skoraj za trikrat, ker temu številu raste tudi število nekvalitetnih in slabo prilagodljivih učencev.

Med procenti fluktuacije za posamezna leta ni pomembnih statističnih razlik, razen za leto 1967, kjer je % izredno nizek: 1,4 % in se tudi pomembno razlikuje od pričakovane fluktuacije po normalni distribuciji.

Fluktuacija je v prvem mesecu uka najvišja, tako kot v ostalih podjetjih tudi pri pionirju odide cca 10-12 nanovo sprejetih učencev. To kaže kako pomembni so prvi kontakti, ki jih ima učenec v podjetju. Vemo, če bo ta prva faza prilagajanja dobro izpeljana potem

bo učenec ostal v podjetju. Fluktuacija po končanem učnem obdobju je še večja kot med letom. Izredno visoka je bila v letu 1970, ko je podjetje zapustilo kar 24,1 % izučeni učencev od skupno 29 učencev. Za naslednja leta pa je v mejah od 13,6 do 14,5 %. V bodoče bo potrebno vse odhode zasledovati in beležiti vzroke (slaba plača, stanovanjski problem, oddaljenost od doma, socialno stanje doma) in jih skušati zmanjšati na minimum, ko je v vsakega učenca, ki se je izučil poklica vloženo veliko sredstev, začevši s tistimi, ki so vložena že takrat, ko učenca iščemo (propaganda) do stroškov inštruktorjev in vseh, ki se ukvarjajo z učenci, regiranje stanovanja in hrane, stroškov internata in stanovanje.

GRABER VLASTA, dipl. psih.

STRELKE V HERCEGNOVEM DRUGE!

Naša strelska ekipa je na zvezni ŠIG, ki so bile v Hercegnovem 18. in 19. oktobra, zastopala Slovenijo. Ekipo so sestavljale: Julka Bratož, Štefka Šega, Martina Bračko in Manja Kastelic. Sloveniji so pristreljale srebro. Čestitamo!

PIONIR
NOVO MESTO

PIONIRJEVA strelka Štefka Šega prevzema na stopnički zmagovalcev zlato plaketo za prvo mesto, ki so ga dosegle naše strelke

Židanek Franc sprejema za PIONIRJEVE strelce, ki so osvojili 3. mesto bronasto plaketo

RAZPIS izobraževalnih tečajev

Izobraževalno središče podjetja razpisuje v zimski sezoni 1974/75 naslednje tečaje:

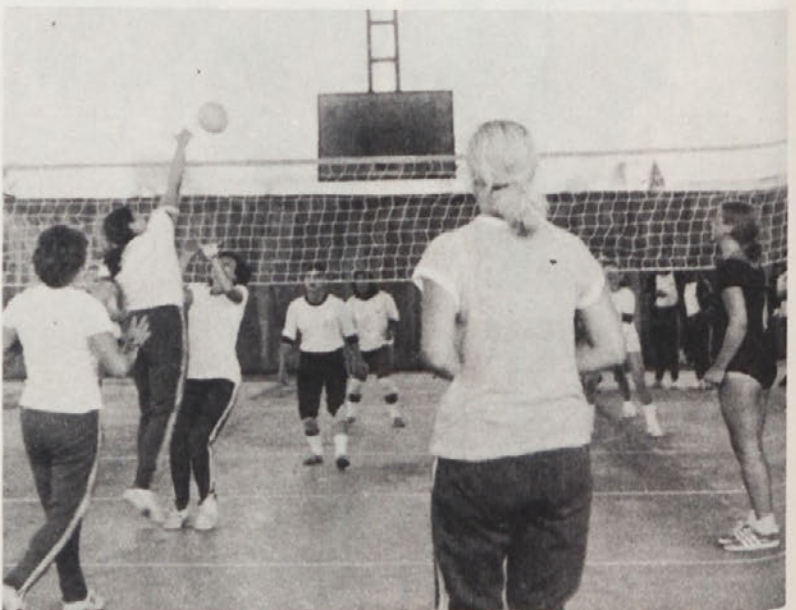
1. TEČAJ ZA PK TESARJE
2. TEČAJ ZA PK ZIDARJE
3. TEČAJ ZA PK STROJNIKE
4. TEČAJ ZA KV ZIDARJE
5. TEČAJ ZA KV TESARJE

Pogoji za sprejem:

- prijavitelci, ki se prijavijo za tečaje, navedene pod 1., 2. in 3. morajo predložiti priporočilo sektorja,
- prijavitelci, ki se prijavijo za tečaje pod 4. in 5. morajo biti PK zidarji oziroma PK tesarji z najmanj 2-letnimi delovnimi izkušnjami.

Kandidati naj dostavijo prošnje za sprejem na tečaj na svoji TOZD v kadrovski službi najpozneje do 10. 11. 1974.

IZOBRAŽEVALNO SREDIŠČE

Odbojkarice so zasedle 3. mesto v večji meri zaradi izjemne požrtvovalnosti v svoji igri kot pa zaradi uigranosti in znanja. Na vseh tekmovanjih so bili naši navijači dekletom v nemajhno oporo

Na ŠIG-74 smo bili tretji

V SKUPNEM PLASMANU SMO ZASEDLI 3. MESTO, POLEG TEGA PA ODNESLI S ŠIG ŠE DVE ZLATI PLAKETI (KEGLJANJE ŽENSKO, STRELSTVO ŽENSKO) IN 2 BORNASTI PLAKETI (ODBOJKA ŽENSKO, STRELSTVO MOŠKI) V EKIPNIH UVRSITVAH IN DVE SREBRNI MEDALJI V TEKMOVANJH POSAMEZNIKOV: ŠTEFKA ŠEGA V STRELSTVU IN BOGDAN HREN V KEGLJANJU – V CELOTI VZETO DOSEŽENI REZULTATI NISO SLABI, KLJUB TEMU PA SO NAS ZARADI VEDNO VEČJE KVALITETE ŠPORTA V GRADBENIŠTVU LETOŠNJE ŠIG ZADNJIČ RESNO OPOZORILE: KAMPANJSKI TRENING NEKAJ TEDNOV PRED ŠIG NE ZADOŠČA VEČ, NADOMESTITI GA MORA CELOLETNI REDNI TRENING V VSEH PANOGAH!

Že več kot dva meseca nas ločujeta od dni v katerih so v športnem parku na Kodeljevem potekale ŠIG-74. Zato se bomo izognili podrobnemu opisu, ki smo ga imeli prvotno v načrtu in se omejili samo na najbolj skope ugotovitve ter na opis doseženih rezultatov.

Že kar v začetku moramo poudariti, da so letošnje ŠIG bile za SGP PIONIR posebej pomembne zato, ker smo bili organizator. Priprava obsežnih tekmovanj, v katerih je nastopalo 366 ekip z 2400 tekmovalci iz 66 gradbenih podjetij Slovenije v 7 športnih panogah, je terjala nemalo truda in moči, še posebej, ker so igre potekale v Ljubljani. Po oceni vseh sodelujočih smo nalogo organizatorja opravili odlično. Žal je slavnostno otvoritev iger na velikem stadionu onemogočil dež in v pičle pol ure je bila otvoritev s celotnim ceremonialom prenešana v pokrito roketno dvorano brez kakršnihkoli zastojev ali spodrselijev. Odpadel je tudi doskok državne prvakinje v skokih s padalom Novomeščanke Darinke Uhan, ki naj bi doskočila pred tribuno na stadionu in predala pozdravno pismo kolektiva SGP PIONIR in prebivalcev Dolenjske. Pozdravno pismo je bilo sicer pripeljano iz Novega mesta s športnim letalom in prebrano na slavnostni otvoritvi v dvorani, Uhanova pa zaradi dežja in slabe vidljivosti ni mogla doskočiti s padalom.

SKUPNA UVRSITEV: 1. Ingrad Celje 336 točk, 2. Gradis Ljubljana 322 točk, 3. Pionir Novo mesto 303 točke. Naša letošnja uvrstitev je boljša od lanske, saj smo lani zasedli 5. mesto.

OSVOJENA ODLIČJA: **Ekipno:** odbojka ženske Pionir 3. mesto, bronasta plaketa, kegljanje ženske Pionir 1. mesto, zlata plaketa, strelstvo ženske Pionir 1. mesto, zlata plaketa, strelstvo moški Pionir 3. mesto, bronasta plaketa. **Posamezno:** strelstvo ženske, Štefka Šega 2. mesto, srebrna kolajna, kegljanje moški, Bogdan Hren 2. mesto, srebrna kolajna.

Letos smo torej osvojili v ekipnih tekmovanjih 2 zlati in 2 bornasti plaketi, v tekmovanjih posamezno pa 2 srebrni kolajni. Lani smo osvojili v ekipnih tekmovanjih 1 srebrno plaketo (strelke) in v posameznih 1 zlato kolajno (Štefka Sršen strelke), 1 srebrno Bogdan

Hren kegljači, 1 bronasto Julka Bratož strelke **REZULTATI: Mali nogomet:** 1. IMP Ljubljana 54 točk, 2. Spl. kovinsko Ajdovščina 50, 3. Megrad Ljubljana 47, 8. Pionir Novo mesto 41 (I. Verjuš, M. Verjuš, Ivanovič, Deskar, Pobi, Hasanovič, Skuja, Injac, Šiška)

Odbojka moški: 1. Salonit Anhovo 29 točk, 2. Ingrad Celje 25, 3. IMP Ljubljana 22; 5. Pionir Novo mesto 19 (Duh, Šuštar, Polanko, Babnik, Židanek, Jožef st., Brajev, Msnik, Jožef ml.)

Odbojka ženske: 1. Ingrad Celje 16; 2. Gradis Ljubljana 12; 3. Pionir Novo mesto 9 (Antič, Bračko, Božovič, Gostiša, Henigman, Pilič, Skaluševič, Tojagič, Kopp)

Namizni tenis – moški ekipno: 1. Gradis Ljub. 47; 2. Konstruktor Mbr. 43; 3. Instalacija Ljb. 40; 12. Pionir Novo mesto 30 (Čelesnik, Jevšek, Romih, Vertuš, Injac); **moški posamezno:** 28. Jevšek, 33. Vertuš, 40. Romih, 71. Čelesnik.

Namizni tenis – ženske ekipno: 1. Ingrad Celje 21; 2. Gradis Ljb. 17; 3. Konstruktor Mbr. 14; 10. Pionir 6 (Srovin, Bračko).

Kegljanje – moški ekipno: 1. Stavbenik Koper 2716 kegljev Gradis Ljb. 2696; 3. Ingrad Celje 2695; 8. Pionir 2623 (Rovan 422, Židanek 465, Djordjevič 398, Fabjan 402, Arh 423, Hren 513); **moški posamezno:** (200 lučajev) 2. Hren Bogdan 979, 18. Franc Židanek 903; 66. Jože Arh 423; 74. Ivan Rovani 422; 107. Rudi Fabjan 402; 119. Djordjevič Andrija 398.

Kegljanje – ženske ekipno: 1. Pionir 1522 kegljev (Kopp-Vaš 378, Antič 387, Sofronov 393, Oražem 364), 2. Konstruktor Mbr. 1495; 3. IMP Ljubljana 1473; **ženske posamezno (200 lučajev):** 6. Sonja Antič 795; 7. Vida Sofronov 761; 9. Kopp-Vaš Sonja 754; 21. Anica Oražem 364.

Balinanje: 1. IMP Ljubljana 39 točk, 2. GP Gorica 35; 3. Kraški zidar Sezana 32; 19. Pionir 15 točk (Venta, Vovko, Djordjevič, Fabjan, Hren, Hrovat, Sajevec)

Strelstvo – moški ekipno: 1. Gradis Ljb. 796 krogov. 2. Stavbar Mbr. 795, 3. Pionir 785 (Kos 160, Fink 155, Čelesnik 154, Ribič 156 in Židanek 160), **moški posamezno:** 24. Franc Židanek 160 krogov, 26. Marjan Kos 160; 40. Jože Ribič 156; 48. Alojz Fink 155; 52. Stane Čelesnik 154)

Strelstvo – ženske ekipno: 1. Pionir 446 krogov (Bračko 152, Šega 162, Bratož 132), 2. Stavbar Mbr. 440; 3. SGP Gorica 423, **ženske posamezno:** 2. Štefka Šega 316 krogov, 4. Martina Bračko 304; 15. Julka Bratož 257.

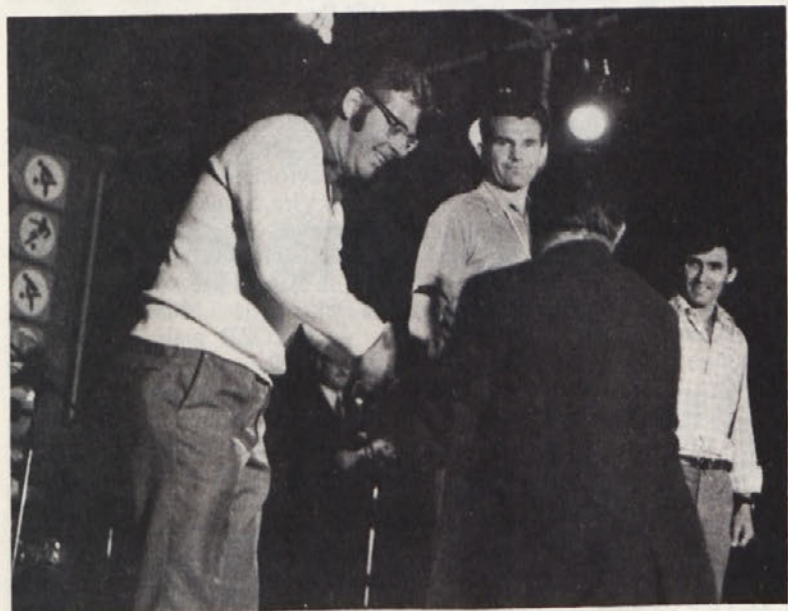
Šah: 1. Ingrad Celje 42 točk, 2. Salonit Anhovo 38; 3. SGP Gorica 35; 5. Pionir 32 (Matjašič, Filipič, Skube, Sedlar)

Zanimanja gledalcev so bila deležna tista tekmovanja, ki so že po svoji naravi vabljiva: največ odbojka in mali nogomet. Najbolj živega navijanja so bile deležne naše odbojkarice (priznati moramo, da smo precej navijačev zanje našli tudi iz drugih podjetij s „podkupovanjem“ s Pionirjevimi značkami, ki so bile zelo iskane...) zaradi res izredno požrtvovalne in borbene igre v vseh srečanjih. Veliko gledalcev in navijanja je bilo tudi pri malem nogometu. Strelstvo zahteva popolno tišino, isto velja za šah, na kegljišču je bilo vedno polno gledalcev. Vendar pa je treba reči: v odbojki in malem nogometu je igra kolektivna, v strelstvu, kegljanju, namiznem tenisu, balinanju in šahu pa se vsak tekmovalec bori kot posameznik.

Naj omenimo nekaj epizod: kapetana naše ženske odbojcarske

ekipe Sonjo Antič so po odločilni tekmi na kateri so si dekleta priborila bronasto plaketo odnesli z igrišča v šoku, jokala je kot otrok, naš odlični strelec Marjan Kos bi dosegel precej boljši rezultat, če mu ne bi puška nosila prenizko, razen tega pa ga je sosed pri dveh streljih dregnil, strelki Martini Bračko je samo za dva kroga ušla bronasta medalja pri posameznikah, na tekmi v malem nogometu je bil naš tekmovalec pri padcu poškodovan v roko, da je bila vsa dlan krvava, pa je samo odmahnil, ko so mu ponujali zameno in se kot divji dalje podil za žogo.

Naše športnike je skozi vsa tekmovanja spremljala izredna požrtvovalnost, borili so se zagrizeno in odločno. K rezultatom ki so jih dosegli in k lovorikam ki so si jih priborili jim lahko samo čestitamo. Hkrati moramo še enkrat ponoviti to, kar smo že poudarili v podnaslovu: vedno večja kvaliteta ki raste iz množičnosti športa v gradbeništvu opozarja, da bo v prihodnje boj za uvrstitve na ŠIG vedno ostrejši. Samo požrtvovalnost ne bo več zalegla. Športniki, ki nas bodo zastopali na ŠIG bodo morali tja pripravljene s celoletnim treningom in ne le s kampanjsko pripravo nekaj tednov pred igrami. V tako velikem kolektivu kot je Pionirjev bo lahko redne treninge organiziral in športno dejavnost vodil edinole profesionalni referent za šport (takšne referente imajo že vsa večja podjetja!), ki bi hkrati skrbel tudi za rekvizite in igrišča. To je resno opozorilo.

Bogdan Hren prevzema zaslužen srebren medaljo za uvrstitev na 2. mesto v tekmovanju kegljačev posameznikov. Podrl je z 200 lučaji kar 979 kegljev

